

Favrskov Kommune
Borgerservice
Skovvej 20
8382 Hinnerup

Tlf. 8964 1010

favrskov@favrskov.dk
www.favrskov.dk

Sagsnr.
710-2012-158501

Dokument nr.
710-2015-310317

Handlingsplan for rottebekæmpelse i Favrskov Kommune 2016-2018

August 2016

Indledning

Byrådet skal udarbejde en handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i kommunen i henhold til bekendtgørelse nr. 1904 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter af 29. december 2015.

Handlingsplanen skal offentliggøres på kommunens hjemmeside og skal revideres minimum hvert 3. år.

Handlingsplanen skal indeholde følgende:

- Overordnede mål for rottebekæmpelsen
- Tildelte ressourcer til rottebekæmpelsen
- Målelige succeskriterier for rottebekæmpelsen
- Beskrivelse af tiltag til opnåelse af mål

Handlingsplanen skal endvidere, hvor det er relevant, beskrive særlige indsatsområder vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af rotter på følgende steder:

- Ejendomme i landzone
- Ejendomme i byzone, sommerhusområder og kolonihaveområder
- Fødevareromsomheder
- Kloaker og stikledninger
- Havnearealer
- Kommunale genbrugsstationer
- Lossepladser og deponier
- Vildtfodringspladser

Overordnede mål for rottebekæmpelsen

Favrskov Kommunes overordnede mål med rottebekæmpelsen er at nedbringe rottebestanden og rotteforekomster i kommunen ved forebyggende tiltag og at yde en hurtig, effektiv og forebyggende bekæmpelse ved konstaterede rotteforekomster, så mindst mulig gener fra rotter for virksomheder og boligejer sikres.

Favrskov Kommune vil derfor tilrettelægge og udføre rottebekæmpelsen efter de overordnede mål til forebyggelse og bekæmpelse af rotter, som er angivet i lovgivningen:

1. Hurtig indsats til borgerne efter modtaget anmeldelse
2. Effektiv rottebekæmpelse
3. Information til grundejere omkring forebyggelse og bekæmpelse af rotter
4. Renovering af offentlige og private kloaker (ved konstaterede kloakdefekter)

Målelige succeskriterier for rottebekæmpelsen

Det er Favrskov Kommunes mål, at antallet af rotteforekomster i kommunen holdes på så lavt et niveau som muligt. I nedenstående tabel ses antallet af rotteanmeldelser i kommunen i perioden 2013-2016, hvilket viser et stigende antal rotteanmeldelser de senere år. Det svarer til tendensen på landsplan.

Det stigende antal rotteanmeldelser skyldes blandt andet flere milde efterår og vintre samt nye lovregler, der begrænser mulighederne for effektiv bekæmpelse af rotterne.

Rotteanmeldelser	2013	2014	2015
Antal anmeldelser om rotter	1.931	2.155	2.361

De konkrete mål for rottebekæmpelsen er at sikre:

- At der gives relevant vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter
- At der ydes kvalificeret hjælp til borgerne vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af rotter
- At der sker større anvendelse af smækfælder, rottespærrer og elektroniske fælder frem for bekæmpelse med gift
- At der er fokus på giftmængder, type af gift, indsamling af overskydende gift, og at den svageste gift altid anvendes først for at imødegå resistens blandt rotterne
- At der sker færre sekundære forgiftninger af andre dyr end rotter

Efter anmeldelse af rotteforekomster vil Favrskov Kommune sikre, at rottebekæmpelse igangsættes inden for maksimalt otte hverdage. I tilfælde af konstaterede rotter indendørs i beboelser, institutioner og lignende og på fødevarevirksomheder igangsættes rottebekæmpelse så hurtigt som muligt og senest næste hverdag.

Det er også målet, at der via information og kontrolbesøg er fokus på forebyggelse af rotteforekomster, og at der er særlig fokus på anvendelsen af gifforbruget, typen og mængden, så der anvendes den svageste gift først for at modvirke resistens i rottebestanden.

Tildelte ressourcer til rottebekæmpelsen

Favrskov Kommunes budget og forventede udgifter til rottebekæmpelse fremgår af tabellen nedenfor. I takt med det stigende antal rotteanmeldelser vil Favrskov Kommune i de kommende år skulle anvende flere ressourcer til forebyggelse og bekæmpelse af rotteforekomster. Det skyldes også, at omkringliggende kommuner oplever stigende udgifter til selve rottebekæmpelsen, når opgaven har været genudbudt.

Udgifterne til rottebekæmpelse er omfattet af det såkaldte hvile-i-sig-selv-princip, hvor udgifter og indtægter over en årrække skal balancere. De stigende udgifter til rottebekæmpelse, særligt i 2015 og i 2016, vil derfor betyde, at borgere og virksomheder vil blive opkrævet højere gebyrer for rottebekæmpelsen.

Gebyret til finansiering af rottebekæmpelse opkræves fra grundejerne via ejendomsskatten.

Budget 2016	Beløb pr. år
Indtægter til rottebekæmpelse, opkrævet via ejendomsskatten	ca. 1,544 mio. kr.
Kontraktlig forpligtelse med skadedyrsfirma i henhold til lovpligtig bekæmpelse (inkl. fagsystem og obligatorisk selvbetjeningsløsning samt indberetningsløsningen Rottereden til Naturstyrelsen)	ca. 1,293 mio. kr.
Administrative ressourcer i Borgerservice	ca. 0,45 mio. kr.
I alt forventet underskud for 2016	ca. 0,198 mio. kr.
Akkumuleret underskud fra 2015	0,652 mio. kr.

Promillesatsen til rottebekæmpelse og dermed indtægterne er fastsat i efteråret 2015 i forbindelse med budgettets vedtagelse, mens de kontraktlige forpligtelser beror på en genforhandling af kontrakten med skadedyrsfirmaet Kiratin A/S i januar 2016. Dette er årsagen til, at der forventes et underskud i 2016. Aftalen med Kiratin A/S indeholder bekæmpelse af op til 2.500 anmeldelser. Hvis der modtages yderligere anmeldelser om rotteforekomster, vil bekæmpelse heraf blive faktureret til en foruddefineret pris.

Nedenfor er angivet Favrskov Kommunes udgifter og indtægter til rottebekæmpelse siden 2011 og forventningerne til indtægter og udgifter i 2016 og 2017.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Budget	19.000	23.000	25.000	29.000	31.000	0	0
Regnskab:							
Udgifter	550.625	516.596	869.044	908.222	1.234.698	1.743.000	3.000.000
Indtægter	-742.751	-398.391	-406.461	-805.742	-730.081	-1.544.614	-3.425.386
Årets resultat	211.126	-95.205	-437.583	-73.480	-473.617	-198.386	425.386
Overført over/underskud akkumuleret	428.000	332.795	-104.788	-178.268	-651.885	-850.271	-424.885
Promillegebyr (takst)	0,0178	0,01	0,01	0,02	0,0186	0,0389	0,0863

Tabellen viser, at udgifterne til rottebekæmpelse er stigende over de senere år, og samtidigt forventes det, at det kommende udbud af rottebekæmpelse vil betyde en yderligere stigning i udgifterne.

Nedenstående tabel viser udgiften for ejendomme med den nuværende promillesats i 2016 på 0,0389‰ og den forventede promillesats i 2017 på 0,0863‰ vil udgiften for ejendomme være som nedenstående. Det bemærkes, at taksten i et givent år beregnes på baggrund af den gældende ejendomsværdi oktober to år tidligere.

Ejendomsværdiseksempler	Udgift 0,0389‰	Udgift 0,0863‰
1.000.000 kr.	39 kr.	86 kr.
1.500.000 kr.	58 kr.	129 kr.
2.000.000 kr.	78 kr.	173 kr.
2.500.000 kr.	97 kr.	216 kr.
3.000.000 kr.	117 kr.	259 kr.

Favrskov Kommune har indgået en kontrakt med virkning fra 1. januar 2013 med Kiratin A/S om rottebekæmpelse i kommunen. Kontrakten med Kiratin A/S udløber med udgangen af februar 2017, og opgaven med rottebekæmpelse vil blive genudbudt i efteråret 2016. Med virkning fra 1. marts 2017 har firmaet Anticimex A/S vundet udbuddet med rottebekæmpelsen i Favrskov Kommune.

I kontrakten med Anticimex A/S indgår det egentlige rottebekæmpelsesarbejde, derudover har Favrskov Kommune i forbindelse med kontraktudbuddet samtidig overtaget den kontraktlige forpligtelse af det kombinerede digitale IT-system og selvbetjenings-system RotteWeb fra Sweco A/S, da anmeldelse af rotter til kommunen blev et obligatorisk selvbetjent område pr. 1. december 2013 som et led i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi. Borgerne kan tilgå RotteWeb fra kommunens hjemmeside samt den fællesoffentlige hjemmeside Borger.dk. Ved borgerens anvendelse af selvbetjeningsløsningen sendes anmeldelsen direkte til rottebekæmperen.

Ansvaret for rottebekæmpelse er forankret i Borgerservice, der har opgaver med modtagelse og opfølgning på anmeldelser om rotter samt andre relaterede opgaver, f.eks. håndtering af komplicerede rotte- og kloaksager samt klager fra borgerne. Den administrative medarbejder er autoriseret rottebekæmper, da det er nødvendigt for at kunne varetage opgaver i relation til rottebekæmpelse, f.eks. at kunne føre tilsyn med rottebekæmpelsesfirmaet.

Fra sommeren 2015 har Favrskov Kommune skullet indberette de gifttyper, som anvendes i rottebekæmpelsen, til Naturstyrelsen. IT-systemet Rottereden er anskaffet til formålet.

Beskrivelse af tiltag til opnåelse af mål

Favrskov Kommunes tiltag til opnåelse af mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter er:

1. Hurtig indsats til borgerne efter modtaget anmeldelse
2. Effektiv rottebekæmpelse
3. Information til grundejere omkring forebyggelse og bekæmpelse af rotter
4. Renovering af offentlige og private kloakker (ved konstaterede kloakdefekter)

1. Hurtig indsats til borgerne efter anmeldelse

Efter anmeldelse af rotteforekomster vil Favrskov Kommune sikre sig, at rottebekæmpelse igangsættes inden for maksimalt otte hverdage. I tilfælde af konstaterede rotter

indendørs i beboelser, institutioner og lignende og på fødevarer virksomheder igangsættes rottebekæmpelse så hurtigt som muligt og senest næste hverdag.

2. Effektiv rottebekæmpelse

Favrskov Kommune registrerer og videregiver alle anmeldelser om rotter via RotteWeb, der er et kombineret sags- og selvbetjeningssystem, direkte til bekæmpelsesfirmaet, som herefter kontakter borgeren og aftaler tid for første besøg.

Rotteanmeldelser formidles direkte til bekæmpelsesfirmaet uafhængig af telefon- og åbningstider i Borgerservice.

Bekæmpelsesfirmaet vurderer på baggrund af henvendelsen og det første besøg, hvilken indsats der er påkrævet og iværksætter herefter denne. Det kan f.eks. være røgprøve, giftudlægning, opstilling af smækfælder ved rotter inden døre og ved mistanke om kloakdefekt.

Hvis rottebekæmperen har mistanke om mulige kloakbrud på privat ejendom, sender Favrskov Kommune et brev til den pågældende grundejer med anmodning om at få undersøgt kloakken nærmere samt udbedre eventuelle kloakbrud. Information om mulige kloakbrud på forsyningens spildvandsnet sendes til Favrskov Forsyning A/S til videre behandling.

3. Information til grundejere omkring forebyggelse og bekæmpelse af rotter

Borgerservice i Favrskov Kommune har i samarbejde med rottebekæmpelsesfirmaet udarbejdet en informationsskrivelse, som afleveres til borgere, der har anmeldt rotteforekomster, blandt andet hvis borgeren ikke træffes ved det første tilsynsbesøg.

Der er tillige information og mulighed for digital selvbetjening på kommunens hjemmeside samt henvisning til www.naturstyrelsen.dk.

På hjemmesiden oplyser kommunen om borgerens pligt til at anmelde rotter, ligesom der foretages offentlig annoncering i lokale medier herom. På hjemmesiden fremgår desuden praktisk information til grundejeren om renholdelse og oprydning på ejendommen og grunden samt information om øvrige tiltag for at forebygge rotteforekomst.

Borgerservice har udarbejdet et sæt spørgsmål/svar (FAQ) vedrørende rottebekæmpelse. Materialet er tilgængeligt på kommunens hjemmeside og anvendes til at give borgeren mere uddybende svar på en lang række praktiske spørgsmål om rotteforekomst.

Derudover er der i kommunens pjecer om regulativ for "Hønsehold og rotter" samt "Fuglefodring og rotter", herunder andre ikke erhvervsmæssige fuglehold" henvisning til borgeren om, hvordan borgeren bør forholde sig ved fodring for at undgå rotteforekomst i forbindelse med hønsehold og fuglefodring m.m.

To gange om året, ved kampagner i forår og efterår, informeres om forebyggelseskampagner, hvor rottebekæmpelsesfirmaet besøger ejendomme i landzone samt landbrug i byzone. Dette sker for at øge fokus på at konstatere og oplyse om eventuelle rotteforekomster og hvordan disse forebygges.

4. Renovering af Favrskov Forsynings og private kloakker (konstaterede kloakdefekter)

Favrskov Kommunes spildvandsplan omtaler allerede igangsatte og fremtidige fokusområder for renovering af Favrskov Forsynings kloaksystem.

Favrskov Forsyning A/S udfører bekæmpelse af kloakrotter efter behov i ledningsnettet. Arbejdet udføres af Favrskov Forsyning A/S, og foregår ved, at der ophænges et antal kloakgiftblokke, rottespærre og intelligente, elektronisk rottefælder i kloakbrønde i kommunen.

Ved renovering af kloaknettet vil Favrskov Forsyning A/S vurdere, om der skal opsættes elektroniske rottefælder, før renoveringsarbejdet påbegyndes.

Derudover nedsætter Favrskov Forsyning A/S rottespærre, hvor det vurderes at være hensigtsmæssigt. Forsyningsselskabet har tidligere indkøbt fælder fra Wisetrap, der periodevis anvendes før eventuel renovering af de offentlige kloakledninger.

I forbindelse med konstatering af mulige kloakdefekter på private kloakker i forbindelse med tilkald til rottebekæmpelse, får grundejeren henstilling eller påbud af Favrskov Kommune om udbedring af defekterne på grundejerens kloaksystem.

Særlige indsatsområder vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af rotter

1. Ejendomme i landzone

Favrskov Kommune har 2.500 ejendomme, hvortil der er søgt om dispensation for, at ejendommen ikke besøges ved det halvårslige kampagnebesøg. Favrskov Kommune undersøgte i efteråret 2015 de faste ejendomme i landzone samt landbrugsejendomme i byzone for rotter og dermed de ejendomme, der ikke er søgt dispensation for.

Ejendommene inddeles herefter i to kategorier:

1. Ejendomme, hvor der *ikke* er forekomst af rotter, eller hvor grundejer/lejer ikke træffes hjemme
2. Ejendomme, hvor der *er* forekomst af rotter

For ejendomme, hvor der ikke konstateres rotter, eller hvor grundejeren/lejeren ikke træffes hjemme, gælder, at ejendommen efterfølgende kun får tilsynsbesøg hvert andet år.

På ejendomme, hvor der konstateres rotter, iværksættes rottebekæmpelse efter gældende retningslinjer. Ejendomme, hvor der har været konstateret rotter, får derefter tilsynsbesøg hver sjette måned, indtil ejendommen efter tre på hinanden følgende tilsynsbesøg ikke længere har forekomst af rotter. Derefter foretages tilsynsbesøg hvert andet år.

2. Ejendomme i byzone, sommerhusområder og kolonihaveområder

I byzone, sommerhusområder og kolonihaveområder foretager Favrskov Kommune kun rottebekæmpelse efter anmeldelse, med mindre særlige forhold nødvendiggør et regelmæssigt tilsyn.

Favrskov Kommune har særlig fokus på rottesager, hvor der indgår konstaterede defekter på afløbssystemer. I de sager følges altid op på, om grundejer udfører den pålagte undersøgelse og reparation.

Med ibrugtagning af det digitale IT-system RotteWeb, er det blevet muligt at iværksætte en hurtigere indsats i områder med mange rotteanmeldelser ud fra en geografisk registrering af anmeldelserne. I løsningen er der særlige statistikmuligheder og visning af områder med mange anmeldelser. Derfor er RotteWeb med til at tydeliggøre, om der skal iværksættes særlige aktiviteter i et bestemt geografisk område. Iværksættelse af særlige aktiviteter vil foregå i tæt samarbejde med Favrskov Forsyning A/S.

3. Fødevarerirksomheder

Langt de fleste fødevarerirksomheder har egen sikringsordning ved private bekæmpelsesfirmaer. Efter bekendtgørelsen skal alle virksomheder med privat sikringsordning fremsende en erklæring til kommunen om sikringsordningen. I Favrskov Kommune sker dette ved, at virksomhedens bekæmpelsesfirma fremsender en kopi af kontrakten til kommunen.

Der er dog fødevarerirksomheder, som ikke har en sikringsordning, men alene håndterer rotteangreb via anmeldelse til kommunen. Ved rotteforekomst eller begrundet mistanke sikrer Borgerservice straks en kontakt mellem Favrskov Kommune, rottebekæmpelsesfirma og Fødevareregionen.

Fødevareregionen kontakter rottebekæmperen, og efter nærmere instruks fra Fødevareregionen aftales i mange tilfælde et fælles besøg, hvor både rottebekæmperen og repræsentanten fra Fødevareregionen er til stede. Ifølge lovgivningen overgår myndighedsansvaret for bekæmpelse af rotter på fødevarerirksomheden formelt til Fødevareregionen, når der er konstateret forekomst af rotter.

I praksis sker rottebekæmpelsen i et tæt samarbejde mellem Fødevareregionen, rottebekæmperen og Favrskov Kommune. Kommunen vil i tilfælde af gentagne rotteangreb i en fødevarerirksomhed gennemføre besøg på virksomheden og i dialog med virksomheden undersøge, om der eventuelt er svage og udsatte steder på virksomheden, f.eks. omkring bygningskonstruktioner, affaldshåndtering eller lignende, som kan være skyld i rotternes tilbagevenden. Opstår et behov for at udstede påbudsbreve, f.eks. i tilfælde af kloakdefekter på fødevarerirksomheden, er det en kommunal opgave.

Favrskov Kommune og Fødevareregionen er i tæt dialog om henholdsvis iværksat bekæmpelse af rotter og forekomst af rotter.

4. Kloakker og stikledninger

I 2015 har Favrskov Kommune som følge af ændrede lovgivning etableret rottespærre i alle kommunale institutioner, skoler og de 4 plejehjem, såfremt det har været hensigtsmæssigt og teknisk muligt.

Udover anvendelsen af rottespærre vil kommunen fremadrettet vurdere behovet for periodevis anvendelse af elektroniske rottefælder i forbindelse med renovering af de offentlige kloakledninger. Vurderingen og stillingtagen hertil sker blandt andet hensyn til, om der tidligere har været konstateret rotteangreb på stedet.

5. Havnearealer

Favrskov Kommune har et havneareal – Ulstrup Marina, hvor der hverken via det tidligere eller det nuværende skadedyrsbekæmpelsesfirma har været anmeldt forekomst af

rotter. Såfremt situationen ved Ulstrup Marina ændrer sig, drøftes problemet med rottebekæmpelsesfirmaet med henblik på direkte rottebekæmpelse og forebyggende indsatser.

6. Favrskov Forsynings genbrugsstationer

Favrskov Forsynings genbrugspladser er:

- Genbrugspladsen i Hadsten, Brogårdsvej 11, 8370 Hadsten
- Genbrugspladsen i Hammel, Italiensvej 9, 8450 Hammel
- Genbrugspladsen i Hinnerup, Fanøvej 7, 8382 Hinnerup
- Genbrugspladsen i Hvorslev, Hammervej 9, 8860 Ulstrup

Genbrugspladser/deponi er sårbare områder for rotteinvasion, og der er derfor skærpet opsyn for rotteforekomster i disse områder.

Favrskov Kommune har ikke siden 2010 modtaget anmeldelse om rotteforekomster på genbrugspladserne. Såfremt omfanget af rotteforekomster på genbrugspladserne ændrer sig, vil kommunen drøfte problemet med rottebekæmpelsesfirmaet med henblik på direkte rottebekæmpelse og forebyggende indsatser.

7. Lossepladser og deponier

Favrskov Kommune har en losseplads:

- Feltengård Losseplads, Randersvej 65.A, 8370 Hadsten

Lossepladsen har hidtil ikke givet anledning til anmeldelser om rotter. Såfremt situationen ændrer sig, vil kommunen drøfte problemet med rottebekæmpelsesfirmaet med henblik på direkte rottebekæmpelse og forebyggende indsatser.

8. Vildtfodringspladser

I Favrskov Kommune er der ikke offentlige vildtfodringspladser, og der foreligger ikke oplysninger om problemer med rotter på private vildtfodringspladser, f.eks. fra de private skovdistrikter i kommunen.

Såfremt problemstillingen opstår, vil kommunen udsende information herom målrettet både skovejere og private borgere med fokus på forebyggelse og bekæmpelse af rotter på vildtfodringspladser samt hønsehold og foderbrætter i villahaver.

Favrskov Kommune har i pjecerne "Hønsehold og rotter" samt "Fuglefodring og rotter" og andre ikke erhvervsmæssige fuglehold" ud fra regulativet nærmere defineret kravene til både anbringelse samt fodring af høns og andre fuglehold. Pjecerne findes på favrskov.dk.